

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobce: V. S., nar. ,
státní příslušnost: Ukrajina,
bytem v ČR;
zastoupen JUDr. Petrem Novotným, advokátem,
sídlem Archangelská 1, Praha 10,

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační
politiky,
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 4. 2021, č. j. OAM-180/ZA-ZA11-ZA21-2021,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany se zamítá podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) jako zjevně nedůvodná.
2. Žalobce uvádí, že se bojí návratu do vlasti z důvodu tamního vojenského konfliktu. Rovněž má obavu z toho, že by mohl být povolán do armády a následně nuceně nastoupit

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

do bojových operací, čímž by byl ohrožen na svém životě. Žalobce je přesvědčen, že žádost není zjevně nedůvodná. Žalovaný dle něj nepostupoval při vydání rozhodnutí v souladu se zákonem, neboť lze mít za prokázané, že na území Ukrajiny dlouhodobě probíhá vnitrostátní ozbrojený konflikt, který v poslední době znovu nabírá na intenzitě v důsledku přímé vojenské konfrontace s Ruskou federací v Azovském moři. Byl vyhlášen válečný stav a jsou opět každodenně hlášeny střety a přestřelky včetně mrtvých, a to jak mezi příslušníky vojenských jednotek, tak mezi civilním obyvatelstvem. Následky konfliktu jsou patrné v celé zemi. Za současné situace nelze Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi. Žalobce odmítá zlehčování situace v dalších částech země ze strany žalovaného, odmítá také možnost přesídlení. Toto není možné s ohledem na faktickou situaci na Ukrajině, a rovněž z důvodu ekonomické situace žalobce. Poukázal na § 14a zákona o azylu. Je přesvědčen, že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany.

3. Žalovaný dle žalobce porušil § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nelze mít důvodné pochybnosti a v rozsahu potřebném pro daný případ, dále § 50 odst. 2 správního řádu, neboť žalovaný si pro rozhodnutí neopatřil dostatečné podklady. Pokud by žalovaný skutkový stav šetřil řádně, musel by žalobci mezinárodní ochranu udělit.
4. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Při rozhodování vzal v úvahu skutečnosti, které žalobce tvrdil, a shromáždil k nim relevantní a aktuální informace o situaci v zemi původu. Vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci a má za to, že přijaté řešení odpovídá konkrétním okolnostem daného případu a je patřičným způsobem odůvodněno. Žalobce je státním příslušníkem Ukrajiny, přičemž ČR považuje v současnosti Ukrajinu, s výjimkou Ruskem okupovaných oblastí, za bezpečnou zemi původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Co se týče žalobcova tvrzení o vojenské konfrontaci mezi ukrajinským a ruským námořnictvem v Azovském moři, v důsledku které byl v několika ukrajinských oblastech vyhlášen válečný stav, pak ten byl ukončen 26. 12. 2018. K obavě žalobce že by byl povolán do armády a nasazen do bojových operací, žalovaný uvádí, že je mu z jeho správní činnosti známa skutečnost, že v ozbrojeném konfliktu na východě Ukrajiny jsou nasazováni pouze vojáci z povolání a dobrovolníci. Jmenovanému tudíž nasazení do bojových operací nehrozí. K tvrzení žalobce, že přestože faktické boje probíhají ve východní části země, konflikt negativně ovlivňuje život v celé zemi, správní orgán uvádí, že tuto skutečnost nelze považovat za azylově relevantní, jelikož výše zmíněný konflikt dopadá na všechny obyvatele Ukrajiny bez rozdílu. Ohledně možnosti přesídlení žalovaný uvádí, že žalobce pochází ze Zakarpatské oblasti, která konfliktem zasažena není. Z tohoto důvodu je tato námitka nedůvodná. Správní orgán považuje napadené rozhodnutí za zákonné, přezkoumatelné a vycházející z dostatečně zjištěného stavu věci.
5. Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním orgánem, vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
6. K žádosti žalobce sdělil, že pochází ze Zakarpatské oblasti, kde má vlastní dům, v němž bydlel s rodinou. Nemá žádné politické přesvědčení, politicky se neangažoval. Je svobodný, bezdětný. Do ČR přijel v roce 2020. V letech 2018 a 2019 měl české pracovní vízum. V roce 2018 měl polské pracovní vízum. Bojí se vrátit zpět na Ukrajinu. Chtějí, aby bojoval na rusko-ukrajinské hranici.
7. Při pohovoru sdělil, že do ČR jel za prací. Ve vlasti před odjezdem neměl žádné problémy se státními orgány. Neměl ani jiné potíže. Obává se návratu kvůli válce. V roce 2013 byl

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

v armádě, na vojně. Sloužil na Krymu. Bojí se, že budou chtít, ať jde znovu bojovat. Tyto obavy má, neboť obdržel povolávací rozkaz, převzala jej jeho matka. Bylo to v květnu 2020. Další rozkaz již nepřišel. V rozkazu bylo uvedeno, ať se žalobce dostaví do války na výcvik. Svou vojenskou povinnost absolvoval již po škole. Vojenskou povinnost odmítá, neboť nechce střílet svůj vlastní národ. Nic jiného mu nebrání. V ČR nemá rodinné příslušníky.

8. Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
9. Soud ve věci rozhodl při jednání na návrh žalobce.
10. Soud vyšel v dané věci z následujících právních předpisů:
11. Dle § 16 odst. 2 zákona o azylu *jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.*
12. Dle § 16 odst. 3 zákona o azylu *jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neurvádi skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu brozí vážná újma podle § 14a.*
13. Vzhledem k tomu, že žádost žalobce byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, je zásadní otázkou, zda se žalovaný dopustil pochybení, pokud žádost vyhodnotil jako zjevně nedůvodnou.
14. Zákon o azylu u zjevně nedůvodných žádostí dle § 16 zákona o azylu počítá s aplikací tzv. konceptu bezpečných zemí (bezpečná země původu, bezpečná třetí země a evropsky bezpečná třetí země). Tyto pojmy jsou definovány v § 2 písm. k) zákona o azylu (bezpečná země původu), § 2 písm. l) zákona o azylu (bezpečná třetí země) a § 2 písm. m) zákona o azylu (evropsky bezpečná třetí země). Podle unijního práva je třeba, aby existoval seznam takových zemí. Tento seznam obsahuje vyhláška č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců (dále jen „vyhláška“).
15. Žalovaný předně vyšel z toho, že dle § 2 bodu 24 vyhlášky považuje Česká republika Ukrajinu s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů za bezpečnou zemi původu.
16. Dále si pro posouzení politické a bezpečnostní situace na Ukrajině opatřil podklady, jejichž výčet uvedl na straně dvě rozhodnutí. Konkrétně vycházel zejména z výpovědi žalobce, a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Žalovaný konkrétně svůj závěr o bezpečné zemi opřel mimo uvedenou vyhlášku o Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu ze dne 8. 8. 2020 a Informaci OAMP – Situace na Ukrajině ze dne 25. 4. 2020.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

17. Na základě zjištění z uvedených podkladů došel žalovaný k závěru, že se v případě Ukrajiny jedná pro žalobce o bezpečnou zemi. Soud žádné pochybení žalovaného v tomto směru neshledal. Žalovaný nepopřel existenci stále probíhajícího válečného konfliktu v zemi, avšak žalobce uváděl, že žil v Zakarpatské oblasti, tedy z oblasti, která je plně pod kontrolou ukrajinské vlády, není dotčena válečným konfliktem probíhajícím na východě země. K tomu lze dodat, že na tuto oblast se nevztahuje ani výjimka definovaná v uvedené vyhlášce a návrat žalobce do ní je zcela bezpečný.
18. Není tedy nutné využívat možnosti přesídlení, proto tato námitka žalobce je zcela nedůvodná.
19. Dikce § 16 odst. 2 zákona o azylu předpokládá možnost vyloučení aplikace zde uvedeného postupu pouze v případě, kdy žadatel prokáže, že daný stát za bezpečnou zemi považovat nelze. Tak se však v případě žalobce nestalo.
20. Pokud jde o porušení zásady materiální pravdy, žalovaný skutkový stav vyhodnotil adekvátně. Lze doplnit, že: „[n]ení povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57). Žalovaný se zabýval všemi tvrzeními žalobkyně a zároveň sám zjišťoval veškeré potřebné skutečnosti, provedl potřebné důkazy, řešení přijaté žalovaným je v souladu s veřejným zájmem a odpovídá okolnostem případu.
21. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, „*Institut bezpečné země původu zakotvený v ust. § 2 odst. 1 písm. a) zákona o azylu [dnes písm. k)] a v čl. 29 a 30 procedurální směrnice totiž stanoví presumpci nedůvodností žádostí osob přicházejících z dané země – srov. ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu (...) [dnes ust. § 16 odst. 2]. Jinými slovy, žadatel o mezinárodní ochranu přicházející z bezpečné země původu musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Jak bylo uvedeno výše, obdobné podmínky nejsou u standardních žádostí o mezinárodní ochranu (minimálně, pokud jde o zkoumání podmínek pro udělení azylu podle ust. § 12 písm. b) zákona o azyl) vyžadovány, a tudíž označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu.*“
22. Hlavním důvodem obav žalobce z návratu do země je, že se domnívá, že by mohl být opětovně nucen nastoupit do bojů v části země, kde stále probíhá ozbrojený konflikt. Uvedl, že vojenskou povinnost již absolvoval po škole, působil na Krymu. Dostal povolávací rozkaz, který přibližně v květnu 2020 měla převzít jeho matka, žádný další již nepřišel.
23. K tomu žalovaný uvedl, že žalobce dle svých tvrzení neměl ve vlasti žádné potíže se správními orgány, ani nebyl trestně stíhán. Dle Informace ze dne 25. 4. 2020 vojáci základní vojenské služby nejsou od podzimu 2014 povoláváni do oblasti bojů na východě země. Poslední částečná mobilizace proběhla v červnu 2015. Po uzavření tzv. minských dohod nebyla vyhlášena žádná další mobilizace a v konfliktních zónách zůstali pouze dobrovolníci a profesionální příslušníci armády. Z dostupných zdrojů nevyplývá, že by mobilizace v současné době probíhala či byla naplánována. Dle žalovaného žalobce neuvedl

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

v průběhu správního řízení žádnou skutečnost, která by mohla adekvátním způsobem nasvědčovat tomu, že Ukrajinu nelze v jeho případě považovat za bezpečnou zemi původu.

24. Soud považuje odůvodnění žalovaného i v tomto směru za dostatečné.
25. Obavy žalobce z nastoupení do bojů samy o sobě nejsou důvodem pro konstatování, že Ukrajinu nelze pro něj považovat za bezpečnou zemi původu. Vojenská služba představuje legitimní občanskou povinnost a odmítání jejího výkonu nemůže samo o sobě založit ani pronásledování či skutečné nebezpečí vážné újmy. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 20. 12. 2017, č. j. 10 Azs 307/2017–33: „*Obecně platí, že branná povinnost je legitimní povinností občana vůči domovskému státu a povinnost služby v armádě při mobilizaci (případně trest za její nesplnění) rozhodně nelze považovat za azylově relevantní (srov. např. usnesení ze dne 17. 6. 2015, čj. 6 Azs 86/2015-31, ze dne 22. 7. 2015, čj. 2 Azs 160/2015-43, ze dne 10. 9. 2015, čj. 2 Azs 175/2015-34, nebo ze dne 31. 8. 2016, čj. 2 Azs 141/2016-32). I pokud v právním řádu státu chybí zakotvení práva nevykonávat vojenskou službu, je-li to v rozporu s přesvědčením občana, není tato skutečnost dostatečným důvodem pro poskytnutí azylu. Teprve pronásledování či odůvodněný strach z něj jako následek absence takové úpravy by mohl být důvodem pro poskytnutí azylu. Za hrozbu pronásledování nelze považovat hrozbu trestního stíhání za trestný čin, pokud např. není důvodná obava, že toto trestní stíhání bude vedeno způsobem porušujícím lidská práva (srov. rozsudek NSS ze dne 10. 10. 2003, čj. 2 Azs 15/2003-81, č. 77/2004 Sb. NSS, a usnesení NSS ze dne 23. 3. 2009, čj. 8 Azs 40/2008-57, a ze dne 16. 4. 2008, čj. 2 Azs 20/2008-69).*“
26. Jiné relevantní skutečnosti žalobce nezmiňoval. Žalovaný proto v souladu se svými zjištěními následně postupoval podle § 16 odst. 2 zákona o azylu a žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou. Své závěry srozumitelným a odpovídajícím způsobem zdůvodnil.
27. Z důvodu aplikace ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu v souladu s § 16 odst. 3 zákona o azylu nebylo dále zapotřebí posuzovat, jsou-li zde dány jednotlivé důvody pro udělení azylu či doplňkové ochrany, včetně azylu z humanitárních důvodů dle § 14 zákona o azylu. Žalovaný proto postupoval správně a v souladu se zákonem, pokud se těmito důvody nezabýval, respektive je hodnotil pouze ve vztahu k možným problémům žalobce ve vlasti.
28. Lze ještě dodat, že jakkoli soud chápe, že situace žalobce je jistě nelehká, nelze cestou žádosti o mezinárodní ochranu suplovat vyřízení pobytových záležitostí. K tomu se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004, kde uvedl: „*Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Jak je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na "složitost mechanismů", které tento upravuje.*“ V souladu s uvedeným rozsudkem je smyslem institutu udělení mezinárodní ochrany mimořádná forma pomoci lidem z oblastí, kde hrozí porušování jejich práv ve smyslu mezinárodních konvencí. Nemůže nahrazovat postupy právních předpisů cizineckého práva, zejména zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců. Je tedy třeba, aby žalobce legalizaci svého pobytu v ČR provedl tímto způsobem.
29. Soud nenalézá deficit v postupu žalovaného ani v žalobou napadeném rozhodnutí samotném, a to jak v odůvodnění, tak i výroku a poučení. Žalovaný dostatečně zjistil

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

skutkový stav, přičemž přihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a uspokojivým způsobem své rozhodnutí odůvodnil, přijaté řešení také odpovídalo okolnostem daného případu; žalovaný postupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, opatřil si dostatečné podklady pro rozhodnutí, zjistil všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, pečlivě přihlížel ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a provedl důkazy, které byly potřebné ke zjištění stavu věci. Všemi zjištěnými okolnostmi se žalovaný ve svém rozhodnutí dostatečným způsobem objektivně zabýval a uspokojivě odůvodnil, proč v případě žalobce jde o zjevně nedůvodnou žádost.

30. Soud z důvodů shora uvedených žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
31. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 20.10. 2021

Mgr. Kamil Tojner v. r.
soudce